

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 6/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie III Wydziału Karnego z dnia 18 października 2021 roku wydany w sprawie III K 424/19.			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			

# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ	

	na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
0.11.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
0.12.1. Ustalenie faktów				
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.2. Ocena dowodów					
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów					
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu			
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)					

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
1	Naruszenie przepisu postępowania, to jest art.7 k.p.k., w stopniu mającym wpływ na treść wyroku polegający na błędnej ocenie materiału dowodowego skutkującej ustaleniem stanu faktycznego, który doprowadził do uniewinnienia oskarżonego od czynu opisanego w punkcie II oskarżenia (apelacja Prokuratora Rejonowego S.-Ś. w S. - punkt III).	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach			

uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
Wskazując na podstawy przyjęcia prezentowanej oceny, co do skuteczności zarzutu podniesionego w apelacji oskarżyciela publicznego (pkt III) koniecznym jest przypomnienie dotyczących tego zarzutu ustaleń faktycznych powziętych przez Sąd I Instancji, które następnie stały się podstawą kwestionowanego rozstrzygnięcia. Sąd orzekający ustalił, iż M. D. w dniu 31 sierpnia 2016 roku wpłacił na swój rachunek kwotę 100.000 złotych, którą następnie przelał na rachunek T. G.. Kwotę tą oskarżony, posiadając pełnomocnictwo właścicielki rachunku (T. G.), tego samego	

dnia wypłacił w gotówce. Tak ustalając fakty Sąd Okręgowy przyjął, że „Kwota 100.000 złotych była wykorzystana do popełnienia przestępstwa oszustwa przez G. G.. Nie była to korzyść majątkowa uzyskana z przestępstwa (oskarżenie 2.869v).

Oceniając ustalone fakty Sąd I Instancji uznał, iż „kwota 100.000 złotych, o której mowa w punkcie II aktu oskarżenia nie jest korzyścią uzyskaną przez oskarżonego z przestępstwa opisanego w punkcie I. Korzyścią majątkową pochodzącą z przestępstwa oszustwa było prawo do własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego (oskarżenie 2.874), co ostatecznie doprowadziło do uniewinnienia oskarżonego od zarzutu popełnienia czynu opisanego w punkcie II oskarżenia przy

jednoczesnym uznaniu, że „Pochodzenie kwoty 100.000 złotych na rachunku M. D. nie jest znane” (k-2.873v).

W ocenie Sądu odwoławczego nie sposób jest nie uznać, iż przedstawione (skrótowo) ustalenia faktyczne Sądu I Instancji, które doprowadziły do wydania kwestionowanego rozstrzygnięcia są ustaleniami prawidłowymi, ustaleniami poczynionymi na podstawie właściwie ocenionych i wskazanych dowodów. W całości zgodzić należy się z wnioskami sprowadzającymi się do stwierdzenia, że kwota 100.000 złotych nie jest korzyścią pochodzącą z przestępstwa zarzucanego oskarżonemu opisanego w punkcie I oskarżenia. Powyższe jednak nie wykazuje, by uniewinnienie

oskarżonego od zarzutu popełnienia czynu kwalifikowanego na podstawie art.299§1 i §5 k.k. mogło zostać zaakceptowane.

Nie jest wątpliwe, iż oskarżyciel publiczny określając zarzut opisany w punkcie II oskarżenia kwotę 100.000 złotych powiązał z czynem opisanym w punkcie I oskarżenia i gdyby oceniane rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego odnosić wyłącznie do treści tego zarzutu to brak byłoby podstaw do jego zakwestionowania. Tak jednak nie jest. Sąd orzekający skupił się w swym rozumowaniu na literalnej treści zarzutu zapominając o tym, że sąd nie jest związany treścią zarzutu ani przyjętą przez oskarżyciela

kwalfikacją
prawną, nie
uwzględnił tego,
że „Zarówno
opis czynu
zawarty w akcie
oskarżenia, jak i
jego kwalifikacja
prawna nie są
wiążące dla sądu
orzekającego,
taką cechę ma
natomiast
zdarzenie w
znaczeniu
historycznym. W
zakresie zatem
dopuszczalnych
(mieszczących
się w granicach
skargi)
uprawnień sądu
dotyczących
modyfikacji
zarzutu i
kwalfikacji
prawnej
mieszczą się
zmiany
dotyczące
ustalenia
odmiennego
czasu i miejsca
popelnienia
czynu będącego
przedmiotem
rozpoznania,
ustalenia
odmiennego co
do stanów
faktycznych
dotyczących
zarówno strony
przedmiotowej,
jak i
podmiotowej,
ustalenia
odmiennego co
do sposobu
zachowania się i

sposobu
działania
poszczególnych
sprawców,
odmiennego
ustalenia skutku
i powiązania go
z zachowaniem
oskarżonego, czy
odmiennej
kwalifikacji
prawnej.”(wyrok
Sądu
Apelacyjnego w
Szczecinie z
dnia 24 maja
2018 roku). Sąd
Okręgowy w
swym
rozumowaniu
nie uwzględnił
również i tego,
że „Granice
oskarżenia są
zachowane
wtedy, gdy w
miejsce czynu
(bądź czynów)
zarzucanego, w
ramach tego
samego
zdarzenia
faktycznego
(historycznego)
można przypisać
oskarżonemu
czyn ze
zmienionym
opisem, czy
nawet oceną
prawną, ale
mieszczący się
w tym samym
zespole
zachowań
człowieka, które
stały się
podstawą
poddania w
akcie oskarżenia

przejawów jego działalności wartościowaniu z punktu widzenia przepisów prawa karnego materialnego.”(wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 lutego 2016 roku).

Przywołanie powyższego, w ocenie Sądu odwoławczego, było koniecznym albowiem, jak się wydaje, Sąd Okręgowy orzekając w omawianym zakresie wskazanych okoliczności nie uwzględnił do czego jest przecież zobligowany (art.4 k.p.k.). W ocenie Sądu odwoławczego istnieją podstawy do zajęcia stanowiska, że gdyby to, co przedstawiono uprzednio nie umknęło uwadze to rozstrzygnięcie mogłoby, jeśli nie byłoby, inne. Tymczasem w trakcie rozpoznania niniejszej

sprawy skupiono się na treści zarzutu z całą pewnością nieprawidłowo określonego przez oskarżyciela publicznego, który przecież jeszcze przed wniesieniem aktu oskarżenia dysponował dowodami pozwalającymi na prawidłowe jego sformułowanie. Zdaniem Sądu II Instancji tak oskarżyciel publiczny jak i Sąd orzekający nie uwzględnili tego, że odpowiedzialność na podstawie art.299 k.k. podlega sprawca, który swym zachowaniem realizuje znamiona czynu opisanego w tym przepisie w odniesieniu do pieniędzy będących korzyścią związaną z popełnieniem czynu zabronionego. Istotnym przy tym jest to, że „nie jest konieczne, by popełnienie

czynu zabronionego, stanowiącego źródło wartości majątkowych mających charakter „brudnych pieniędzy”, było stwierdzone rozstrzygnięciem jakiegokolwiek organu, a w ustaleniu realizacji znamion przestępstwa z art.299§1 k.k., w tym znamienia pochodzenia ww. wartości majątkowych, sąd zachowuje samodzielność jurysdykcyjną w granicach wyznaczonych treścią art.7 i 8 k.p.s. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2021 roku).

W kontekście powyższego, w ocenie Sądu Apelacyjnego, już dowody dotychczas zebrane w sprawie, bez poszukiwania innych, nasuwają wątpliwości zasadniczego rodzaju, co do prawidłowości omawianego

rozstrzygnięcia
Sądu
orzekającego.
Zwrócić trzeba
uwagę, odnosząc
się w tym
miejscu
wyłącznie do
tego, co przez
Sąd I Instancji
zostało ustalone,
że przecież
pochodzenie
kwoty 100.000
złotych na
rachunku M.
D. nie zostało
ustalone. Nie
oznacza to, co
oczywiste, że
ta okoliczność
przesądza o
przestępnym
pochodzeniu tej
kwoty jednakże
przepływ tej
sumy został
częściowo
udokumentowany,
udokumentowane
zostało to, co z
tą kwotą stało
się, w jakim to
nastąpiło czasie,
a nadto z
dowodów
zebranych w
sprawie
wynikają
osobiste
powiązania M.
D. z oskarżonym
oraz powiązania
oskarżonego z
podmiotem
udzielającym M.
D. pożyczki
zabezpieczonej
lokalem
określonym w

zarzucie
przedstawionym
w punkcie I
oskarżenia.

Powiązanie tych
faktów z datami
ich zaistnienia
było konieczne,
czego zabrakło,
oraz, jak się
wydaje,
koniecznym było
uzyskanie
innych dowodów
stwierdzających
materialną
sytuację M. D.
(przykładowo:
zatrudnienie,
rozliczenia PIT,
składki na
ubezpieczenie
zdrowotne i to
kto je uiszczał).

W tym zakresie
koniecznym
byłoby
stwierdzenie
sytuacji
materialnej
oskarżonego
ponieważ
uwzględniając
dotychczas
ustalone fakty
(wyplata
100.000 złotych
przez
oskarżonego z
rachunku T. G.)
istnieją
podstawy do
przyjęcia
założenia, że
kwotę 100.000
złotych M. D.
otrzymał od
oskarżonego. To
wszystko
ocenione przez

pryzmat, między innymi, zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (art.7 k.p.k.) pozwoliłoby na dokonanie właściwych ustaleń faktycznych i jednoczesnego respektowania zasady wyrażonej w art.4 k.p.k.

Stanowisko Sądu odwoławczego, co do omawianego zarzutu nie byłoby pełne gdyby nie przypomnieć o roli oskarżyciela publicznego w trakcie prowadzonego postępowania sądowego. Rola ta nie może być bierną, oskarżyciel publiczny winien być aktywny, reagować na sytuację procesową, a ta jego postawa nie może ograniczać się do kontestowania ocen sądu w sytuacji, gdy nie

odzwierciedlają one jego zapatrywań.			
Wniosek			
Uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie II i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
Uznanie za zasadny omówionego powyżej zarzutu z przedstawionych przyczyn.			
Lp.	Zarzut		
2	Naruszenie przepisu postępowania, między innymi art.7 k.p.k., w stopniu mającym wpływ na treść orzeczenia polegający na niewłaściwej ocenie dowodów skutkującej	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	przyjęciem, że działania oskarżonego wyczerpały znamion czynu opisanego w art.286§1 k.k. (apelacja obrońcy oskarżonego - punkt 1).		
Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
Obrońca oskarżonego w omawianym zarzucie zakwestionował zajęte, na podstawie ustalonych faktów, przez Sąd Okręgowy stanowisko polegające na tym, że działanie oskarżonego wypełniło znamiona czynu określonego w art.286§1 k.k. Odnosząc się do stanowiska apelanta wzięto, między innymi, pod uwagę to, że dla zasadności przypisania określonej osobie odpowiedzialności			

na podstawie art.286§1 k.k. koniecznym jest wykazanie takich działań tej osoby, które skutkują niekorzystnym rozporządzeniem mieniem, którym jest takie rozporządzenie, które jest niekorzystne z punktu widzenia osoby pokrzywdzonej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2020 roku). Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż przy uwzględnieniu opisu czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I skarżonego orzeczenia uprawnionym jest wniosek, iż w ocenie Sądu orzekającego rozporządzenie mieniem przez pokrzywdzonych było niekorzystnym również z tego względu, że otrzymali oni od oskarżonego łącznie 40.000 złotych (20.000 złotych + 4x po

5.000 złotych).
Wskazany opis
czynu zdaje
się sugerować,
że wysokość
świadczenia
ekwiwalentnego
zakresowo
odnosić trzeba
do znamienia
niekorzystnego
rozporządzenia
mieniem.
Tymczasem z
ustaleń i ocen
Sądu I Instancji
wynika, że w
jego ocenie
świadczenie
oskarżonego w
łącznej kwocie
40.000 złotych
w połączeniu
z wysokością
zadłużenia
pokrzywdzonych
w Spółdzielni
Mieszkaniowej
(...) w S. nie było
świadczeniem
nie
ekwiwalentnym
(k-2.873). Ma to
dla
odpowiedzialności
oskarżonego
istotne
znaczenie
albowiem w
sytuacji gdyby
rzeczywiście
uznać, że
wzajemne
świadczenie
oskarżonego
było
ekwiwalentne to
powstaje
wątpliwość, co
do ziszczenia

się jednego ze znamion czynu określonego w art.286§1 k.k. Zwrócić w tym miejscu należy uwagę na to, że z opisu czynu przypisanego oskarżonemu (pkt I wyroku z dnia 18 października 2021 roku) wynika, że wysokość zadłużenia pokrzywdzonych w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. wiązać należy nie z niekorzystnym rozporządzeniem mieniem lecz innym znamieniem przestępstwa oszustwa (wprowadzenie w błąd).

Przy uwzględnieniu powyższego, w ocenie Sądu odwoławczego, fundamentalne znaczenie dla odpowiedzialności oskarżonego ma ustalenie kwot jakie oskarżony przekazał pokrzywdzonym w zamian za udzielenie mu pełnomocnictw do dysponowania

udziałami w
spółdzielczym
własnościowym
prawie do lokalu
mieszkalnego.

Jak wynika to
z ustaleń Sądu
I Instancji oraz
treści

kwestionowanego
orzeczenia

przyjęto w
sprawie, że
oskarżony

wypłacił
pokrzywdzonym
łącznie 40.000
złotych. Takie
ustalenie nie
wydaje się być
w dowodowym
stanie sprawy
przedmiotowej
niewątpliwe.

Uwadze Sądu
Apelacyjnego nie
umknęło to, że
Sad Okręgowy
motywuując swe
stanowisko

wskazał dowody,
które stały się
podstawą
omawianych
ustaleń

faktycznych, a
nadto uwadze
Sądu

odwoławczego
nie umknęło i
to, że w trakcie
rozpoznania

sprawy Sąd
orzekający dążył
do

niewątpliwego
wyjaśnienia tej
okoliczności.

Tak postępując
Sąd I Instancji

nie dostrzegł jednak, iż do akt sprawy przedłożony został dokument dający podstawy do powzięcia wątpliwości w zakresie prawidłowości ustaleń faktycznych. W trakcie przesłuchania B. R. szczegółowo rozpytywano ją, co do potwierdzenia przyjęcia 20.000 złotych od oskarżonego okazywanymi jej dokumentami. Zabrakło jednak ustosunkowania się B. R. do dokumenty, z którego zdaje się wynikać, co innego niż by wynikało z jej twierdzeń (k-1.304). Z dokumentu tego wynikają fakty potwierdzone przez B. R. (pożyczka 500 złotych k-2.715v), a więc istnieją podstawy do wniosku, że i pozostała treść dokumentu (k-1.304) odpowiada rzeczywistości. Wniosek ten jest o tyle

uprawniony, że przecież dokument ten sporządzony został pismem ręcznym przez, jak się wydaje, B. R. (w tym zakresie Sąd odwoławczy nie traci z pola widzenia charakteru i formy tego dokumentu). Skoro zatem B. R. swojej szkody (oszustwa na jej szkodę) dopatrywała się wyłącznie w tym, że otrzymała od oskarżonego nie 20.000 złotych lecz 5.000 złotych to w tym świetle odpowiedzialność oskarżonego kształtować może się inaczej. Pamiętać w tym miejscu należy o tym, że spośród pokrzywdzonych, za wyjątkiem G. U., to właśnie B. R., co wynika z jej i pozostałych pokrzywdzonych zeznań, jest osobą z której stanowiskiem liczą lub liczyli się pozostali pokrzywdzeni.

Zwrócić trzeba także uwagę i na to, co następuje.

Zgodnie ze
stanowiskiem
Sądu
Okręgowego
wprowadzenie
pokrzywdzonych
w błąd polegać
miało na
zapewnieniu
oskarżonego, że
spłaci on
zadłużenie
pokrzywdzonych
w Spółdzielni
Mieszkaniowej
(...) w S..
Tymczasem z
zeznań B. R.
wynika, że, co
najmniej ona,
nie ustalała
z oskarżonym
terminu spłaty
zadłużenia
(k-2.714). Ma to
istotne
znaczenie dla
odpowiedzialności
oskarżonego
ponieważ zamiar
jego ustalać
należy na
moment
podejmowania
przestępnych
działań. Skoro
termin spłaty
zadłużenia miał
nie być ustalony,
a zadłużenie to
zostało
ostatecznie
spłacone (to
stwierdzając Sąd
Apelacyjny ma
na uwadze
przyjęte przez
Sąd Okręgowy
motywy takiego
postąpienia

k-2.872), to, co najmniej wątpliwe w tym świetle staje się ustalenie, że w momencie (dacie) podejmowania przez oskarżonego przypisanych mu przestępnych działań wprowadził on pokrzywdzonych w błąd, co do zamiaru spłaty zadłużenia pokrzywdzonych w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. Powyższe rozumowanie uprawdopodobniają inne okoliczności, pominięte przez Sąd I Instancji, wynikające z dokumentów zebranych w sprawie niniejszej (k-1.305-1.329). Wynika z nich, że oskarżony, co najmniej od czerwca 2017 roku (k-1.307), wykonywał czynności zmierzające do uregulowania zaległości pokrzywdzonych w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S..

I wreszcie nie sposób nie wskazać na zeznania pracownic Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. (A. O., J. N., D. W.), z których wynikają okoliczności, przynajmniej w części, potwierdzające tak treść dokumentów oraz wyjaśnienia oskarżonego twierdzącego, że utrudniano mu ustalenie wysokości zadłużenia pokrzywdzonych, co było konieczne do jego spłaty. Zaznaczyć przy tym należy, iż w tym miejscu nieuprawnionym jest wypowiedanie się, co do tego czy działania te były wyrazem rzeczywistych intencji oskarżonego czy też były to działania pozorowane, a to stwierdzenie Sądu odwoławczego przyjęte zostało przy uwzględnieniu ustaleń Sądu I

Instancji dotyczących działań oskarżonego związanych z kwotą 100.000 złotych (k-2.873v-2.874).		
Wniosek		
Uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (wniosek alternatywny).	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
W ocenie Sądu odwoławczego z uwagi na podniesione uprzednio okoliczności stanowisko obrońcy oskarżonego ocenić należało, co do zasady, jako słuszne.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE		

UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		
1.	Granice rozpoznania środków odwoławczych.	
Zwiężle o powodach uwzględnienia okoliczności		
Zważając na przyjętą ocenę skuteczności zarzutów omówionych w punkcie 3 uzasadnienia oraz uwzględniając znaczenie tej oceny dla rozstrzygnięć mających nastąpić po ponownym rozpoznaniu sprawy, w ocenie Sądu II Instancji, nie jest konieczne i byłoby na obecnym etapie rozpoznania sprawy bezprzedmiotowe pełne odnoszenie się do pozostałej części apelacji oskarżyciela publicznego i obrońcy oskarżonego. Zajmując takie stanowisko Sąd		

odwoławczy w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 4 października 2005 roku gdzie przyjęto, iż „Zgodnie z dyspozycją art.433§2 k.p.k. na sądzie odwoławczym ciąży obowiązek rozważenia wszystkich zarzutów i wynikających z nich wniosków wskazanych w apelacji. Nakaz ten ma charakter bezwzględny i tylko quasi wyjątkiem jest tu zapis zawarty w art.436 k.p.k. pozwalający ograniczyć rozpoznanie zarzutów, jeżeli jest to wystarczające do wydania orzeczenia (dotyczy to na ogół sytuacji wskazanych w art. 439 k.p.k. lub innych skutkujących koniecznością uchylenia orzeczenia bez względu na zasadność pozostałych podniesionych zarzutów).

Wyjątek ten sprowadza się zatem do sytuacji, bądź to zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej, bądź tego stopnia skuteczności części postawionych zarzutów, że rozpoznawanie pozostałych, z uwagi na konieczność uchylecia wyroku, byłoby bezprzedmiotowe lub przedwczesne.”.		
5. ZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy		

0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwięzłe o powodach zmiany			
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięzłe o powodach uchylenia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięzłe o powodach uchylenia			

W trakcie postępowania odwoławczego wywołanego wniesionymi przez strony środkami odwoławczymi stwierdzono zasadność zarzutów omówionych w punkcie 3 niniejszego uzasadnienia, co stało się podstawą uchylecia w całości skarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Podejmując taką decyzję Sąd odwoławczy miał świadomość tego, że stwierdzenie uchybień mających wpływ na treść wyroku, co wyraz swój znalazło w uznaniu za zasadne omówionych uprzednio zarzutów, nie jest wystarczające do uchylecia kwestionowanego orzeczenia i przekazania

sprawy do ponownego rozpoznania albowiem, zgodnie z art.437§2 k.p.k., takie rozstrzygnięcie możliwe jest, bacząc na realia sprawy przedmiotowej, w sytuacji gdy konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Jest to o tyle istotne gdyż w aktualnym stanie prawnym występuje „przesunięcie punktu ciężkości w zakresie funkcji sądu odwoławczego polegające na tym, że prowadzenie postępowania dowodowego w procesie karnym przestało być obecnie wyłącznie domeną sądu a quo, a sąd ad quem nie jest już tylko organem, którego obowiązki ograniczają się do funkcji kontrolnej na gruncie obowiązującego stanu prawnego spełnia on także rolę sądu meriti,

gdy tylko w postępowaniu odwoławczym ujawnia się potrzeba i możliwość uzupełniającego przeprowadzenia dowodów. Na sądzie odwoławczym spoczywają zatem de lege lata istotne obowiązki w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego, a wydanie orzeczenia kasatoryjnego, u którego podstaw leżą względy związane z koniecznością prowadzenia dowodów zostały ograniczone tylko do zupełnie wyjątkowych sytuacji (art. 437§ 2 zd. drugie in fine k.p.k.)” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2021 roku). Respektując powyższe Sąd Apelacyjny rozważył, w zakresie odnoszącym się do zarzutu określonego w punkcie III apelacji

oskarżyciela publicznego, czy zasadnym będzie uzupełniające przeprowadzenie dowodów, przykładowo podanych w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia, co pozwoliło by następnie ocenić czy zarzut ten jest rzeczywiście zasadny czy też zasadne jest, mimo uprzednich niedostatków materiału dowodowego, rozstrzygnięcie Sądu I Instancji, którego zarzut ten dotyczy. Ostatecznie uznano, że takie postąpienie Sądu odwoławczego nie byłoby uprawnione albowiem byłoby ono nie uzupełniającym przeprowadzeniem dowodów, a w swej istocie przeprowadzeniem ich całości, a to już prowadzi do wniosku, iż koniecznym stało się uchylenie skarżonego rozstrzygnięcia i przekazanie

sprawy do
ponownego
rozpoznania.
Decydujące przy
tym było
znaczenie
mających być
przeprowadzonymi
dowodów i
ewentualna
konieczność
poszukiwania
innych, co w
sprawie
przedmiotowej
wykluczone nie
jest z tego
choćby
powodu, że
działania M. D.
nie były objęte
oskarżeniem
rozpatrywanym
w niniejszym
postępowaniu.
W ocenie Sądu
II Instancji
uniewinnienie
oskarżonego od
zarzutu
popęlnienia
czynu
kwalifikowanego
na podstawie
art.299§1 i 5 k.k.
było
przedwczesne.
Tak rzecz
oceniając nie
tracono z pola
widzenia tego,
że „Możliwość
uchylenia
wyroku
uniewinniającego
(...) i
przekazania
sprawy do
ponownego
rozpoznania

związana z regułą ne peius określoną w art.454§1 k.p.k. (art.437§2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art.438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art.454§1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia

reguły nie peius
określonej w
art.454§1 k.p.k.
Oznacza to, że
sąd odwoławczy
zobligowany jest
albo uzupełnić
postępowanie
dowodowe, by
upewnić się, że
rozstrzygnięcie
uniewinniające
jest niezasadne,
lub wyraźnie
uargumentować,
iż na podstawie
zgromadzonego
w sposób
prawidłowy
materiału
dowodowego nie
ma możliwości
wydania wyroku
upewniającego.
Sądu
Najwyższego z
dnia 12 stycznia
2022 roku).
Powyższe nie
przeciwstawia
się
motywowanemu
rozstrzygnięciu
albowiem
uczynienie
zadość w pełni
akceptowanemu
przytoczonemu
stanowisku Sądu
Najwyższego
wymagało by
uzupełnienia
postępowania
dowodowego, a
w realiach
przedmiotowej
sprawy
postępowanie
dowodowe
dotyczące czynu

kwalifikowanego na podstawie art.299§1 i 5 k.k. nie byłoby uzupełniane lecz w postępowaniu odwoławczym prowadzone byłoby w całości. Jest tak dlatego, że Sąd Okręgowy prowadząc w tym zakresie postępowanie dowodowe skupił się na literalnej treści zarzutu określonego przez oskarżyciela publicznego nie uwzględniając tego, co wskazane zostało w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia (art.4 k.p.k., granice skargi).

Innymi od powyższych są podstawy uchylecia rozstrzygnięcia Sądu I Instancji z punktu I wyroku z dnia 18 października 2021 roku i przekazania także w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przed wszystkim zwrócić trzeba

uwagę na to, że określonej art.437§2 k.p.k. podstawy uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości) nie można rozumieć ściśle w znaczeniu liczbowym. Innymi słowy, zdaniem Sądu Apelacyjnego, przeprowadzenie na nowo w całości przewodu nie jest równoznaczne z koniecznością przeprowadzenia na nowo wszystkich, w sensie ilościowym, dowodów. Przeciwnie rozumienie treści §2 art.437 k.p.k. prowadziło do zupełnie nieracjonalnych konsekwencji, które zmuszałyby sądy odwoławcze, w sytuacji stwierdzenia konieczności wydania

orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, do wykazywania, iż koniecznym jest ponowne przeprowadzenie, przykładowo, dowodu z danych o karalności, a jeśli to wykazane by nie zostało to sądy te narażałyby się na zarzut obrazy art.437§2 k.p.k. W ocenie Sądu odwoławczego treść §2 art.437 k.p.k. odczytywać należy w ten sposób, że w sytuacji gdy wystąpią okoliczności uzasadniające konieczność przeprowadzenia na nowo w całości dowodów mających istotne znaczenie do prawidłowości rozstrzygnięcia to wówczas istnieją podstawy do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Taka sytuacja występuje w przedmiotowej sprawie. W punkcie 3.2

niniejszego
uzasadnienia
podano
okoliczności
wymagające
wyjaśnienia, co
możliwe jest
wyłącznie
poprzez
powtórne
przeprowadzenie
wszystkich
(całości)
dowodów
istotnych z
punktu widzenia
odpowiedzialności
oskarżonego w
zakresie czynu
opisanego w
punkcie I
oskarżenia przy
jednoczesnym
uwzględnieniu
wniosków
wynikających z
przywołanych
przez Sąd
odwoławczy
dowodów i
dokumentów po
ich uprzedniej
weryfikacji
(k-1.304). Przy
uwzględnieniu
powyższego
koniecznym
stało się
uchylenie
rozstrzygnięcia z
punktu I wyroku
z dnia 18
października
2021 roku i
przekazanie
również w tym
zakresie sprawy
do ponownego
rozpoznania, a
tak rozstrzygając

uwzględniono, iż „Nie sposób zawartego w treści przepisu art.437§2 k.p.k. zwrotu "przeprowadzenie na nowo przewodu w całości" rozumianego jako ogół czynności sądowych po wniesieniu aktu oskarżenia, w tym przede wszystkim związanych z postępowaniem dowodowym, interpretować dosłownie. Zawarty zatem w treści art.437§2 k.p.k. zwrot "przeprowadzenie na nowo przewodu w całości" należy interpretować w ten sposób, że obejmuje on konieczność przeprowadzenia na nowo i w całości przewodu sądowego w jego zasadniczej, istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy, części.” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17

października 2018 roku).			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji winien mieć na uwadze to, co podniesiono powyżej jak również winien zapoznać się z argumentacją odwołujących się stron. W			

szczegółności
winno się mieć
na uwadze to, że
ocena dowodów
nie może
dotyczyć
wybranych ich
fragmentów i
musi zostać
dokonana
kompleksowo
pod kątem
prawidłowych
ustaleń
faktycznych i
określenia
rzeczywistego
zakresu
odpowiedzialności
karnej
oskarżonego. W
ocenie Sądu
Apelacyjnego
charakter
stwierdzonych
uchybień Sądu
Okręgowego
skutkujących
uchyleniem
zaskarżonego
wyroku nie
przeciwstawia
się temu by w
trakcie
ponownego
rozpoznania
sprawy
możliwym było
w pełnym
zakresie
stosowanie
art.442§2 k.p.k.

**0.15.4. Inne
rozstrzygnięcia
zawarte w
wyroku**

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
7. PODPIS		
SO del.do SA Przemysław Żmuda SSA Stanisław Kucharczyk SSA Maciej Żelazowski		

0.11.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator Rejonowy S. Ś. w S.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie III Wydziału Karnego z dnia 18 października 2021 roku wydany w sprawie III K 424/19	
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść	# w całości	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,		

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

0.11.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	2
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie III Wydziału Karnego z dnia 18 października 2021 roku wydany w sprawie III K 424/19
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana